

Fra kyst til marked

Vår strategi for utvikling av transportsystemet

Fylkesråd for samferdsel og miljø Ivar B. Prestbakmo (SP)

Tromsø 10. april 2019

TROMS fylkeskommune

TROMS County Council

Strategivalg: «Fra kyst til marked»

- Nord-Norges fylker står samlet om strategien «Fra kyst til marked» for å få fram vårt hovedbudskap inn mot NTP 2022-33
- Høy verdiskapning og samfunnsutvikling i landsdelen er av **nasjonal betydning**
- Dette krever et transportnettverk som er fremkommelig, trygt og tilpasset overgang til lavutslippssamfunnet

Verdiskapning er grunnlaget for strategien

- Sjømatnæringen transporterte ut verdier for **over 30 mrd. kr. i 2017**. Denne næringen alene belaster vegnettet med **over 50 000 vogntog**. Volum og verdi er økende.
- I tillegg kommer transport fra viktige næringer innen blant annet petroleum, mineral, skogbruk, landbruk og annen industri.
- Det er behov for en målrettet og koordinert innsats for å fjerne flaskehalsene på viktige næringstransportkorridorer i Nord-Norge.
- Modeller for samfunnsøkonomisk lønnsomhet må inneholde en vekting som i større grad gjenspeiler verdiene som transporteres i Nord-Norge.

Innholdet i «Kyst til marked» strategien

Strategien favner helheten i transportkjedene og identifiserer behovet for en tydelig koordinering i NTP og Statsbudsjettet mellom staten og fylkeskommunen på blant annet:

- Fiskerihavner og farleder
- Fylkesveger og ferger
- E6/mellomriksveger og utenlandskorridorer
- Skredsikring/vinterregularitet
- Intelligente transportsystemer (ITS)

Hva påvirker regional samferdsel?

1. Teknologi og befolkningsutvikling og etterspørsel for transport
2. Regionaliseringsprosessen – Troms og Finnmark (nye oppgaver)
3. Våre nabolands planer for utvikling av transportinfrastruktur og
4. Tunnelsikkerhetsdirektivet fra EU – Fylkesveger innen 2025
5. Ny Nasjonal transportplan 2022-2033
6. Sterk økning i turismen – spesielt vinterstid

Effektive transportkorridorer gjennom Sverige og Finland

Vi baserer svært mye av vår nordlige forsyningskjede på at våre naboer «leverer varene» på jernbane, veg og på fly

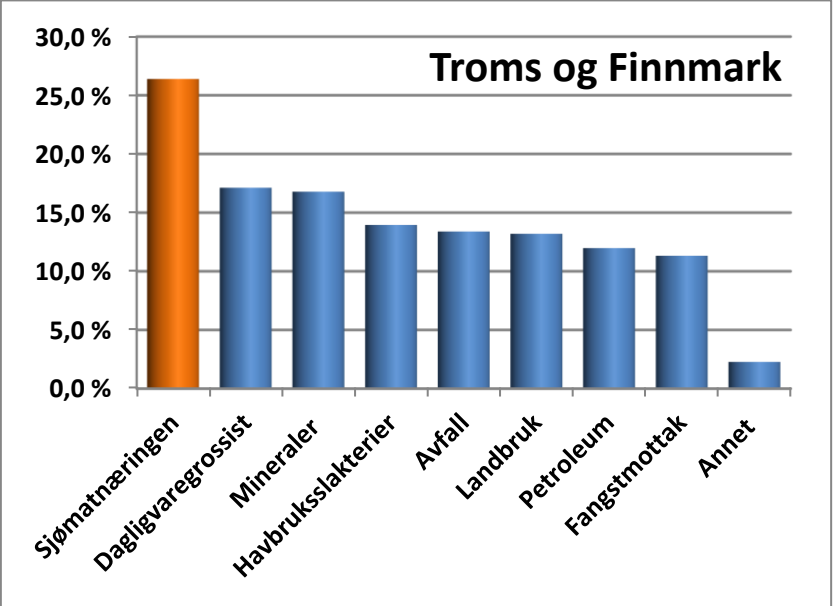
- Jernbane gjennom Sverige mellom Narvik og Oslo/Alnabru.
 - Riksveg 21 (E8) Finland
 - Terminaler i Kiruna, Göteborg etc.
 - Flytransport av sjømat Helsinki – Vantaa
-
- Vi mangler en effektiv godskorridor nord-sør i Norge
– Både på veg (E 6) på båt og på bane
-
- Gjør vår befolkning og vårt næringsliv sårbart – Beredskapsmessig og ved en krisesituasjon

«Næringstransporter i Troms og Finnmark - Status 2018»

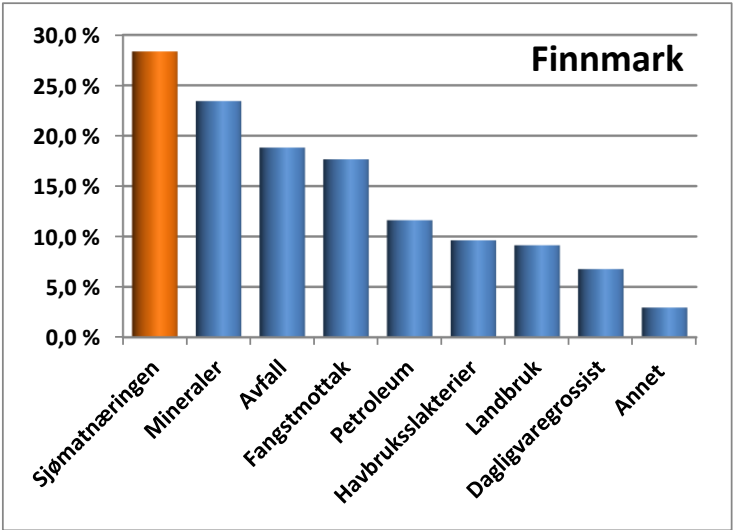
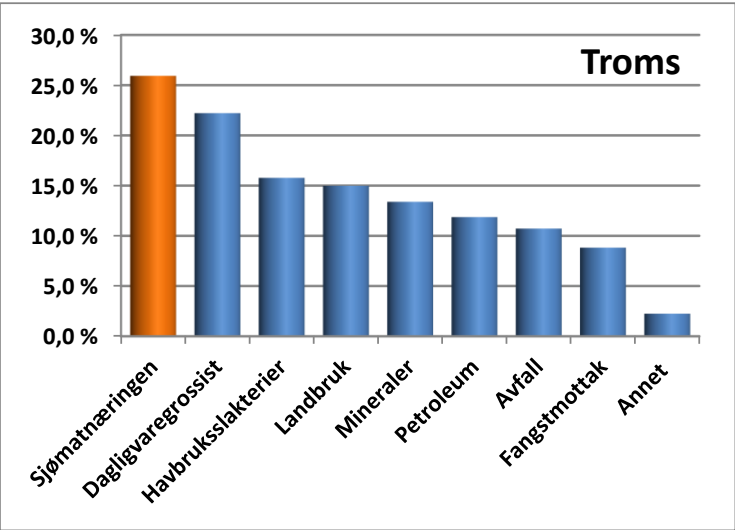
- Sjømatens transportstrømmer øker
- Havbruk - Økt slakteproduksjon
 - Omsetningsverdien i havbruksnæringen i Troms og Finnmark i overkant av 13.2 mrd. i 2017. Dette er 65,6 % mer enn i 2014.
- Fangstnæringen
 - Omsetningsverdien for rund fisk landet i Troms og Finnmark ca. 7,4 mrd. Dette er 53 % mer enn i 2014.
- Fylkesvegenes betydning styrkes
- Modulvogntog viktigere
- Underrapportert verdiskaping - grensestatistikk

Næringskategori	ÅDT (V)	Andel
<i>Sjømatnæringen</i>	<i>261</i>	<i>26,4 %</i>
Dagligvaregrossist	169	17,1 %
Mineraler	166	16,8 %
Havbruksslakterier	138	13,9 %
Avfall	132	13,4 %
Landbruk	131	13,2 %
Petroleum	118	12,0 %
Fangstmottak	112	11,3 %
Annet	23	2,3 %
Totalsum (Troms og Finnmark)	989	100 %

Næringenes andel av veitransporten i Troms og Finnmark

TROMS fylkeskommune
ROMSSA fylkkuasuhkan

TRANSPORT PÅ VEI OG LOKALISERING AV AKTØRER

Troms og Finnmark 2017 - total, utvalgte næringer

FINNMARK FYLKESKOMMUNE
FINNMÁRKKU FYLKKAĞIELDA

TROMS fylkeskommune
ROMSSA fylkkuasuhkan

NOTER

- Dagligvaregrossist
- Posten
- Mineralnæring
- Tyngre industrivirksomhet
- Dyreslakteri/distribusjonsanlegg
- Meieri
- Hovedanlegg (avfall)
- Kraftfor-/gjødelselleverandør
- Petroleumssektor
- Slakteri (havbruk)
- Aktor innen fangst (fiskeri)
- Produsent av fiskefor
- Andre sjomaktører
- Fergesamband
- Fylkesvei
- Europa-/riksvei
- Jernbanelinje
- Grensekryssing utland

©Transportutvikling AS
September 2018

TEGNFORKLARING VEIBELASTNING

Veibelastning pr. år (tunge kjøretøy/VTE):

-ÅDT (V) 200

-ÅDT (V) 50

-ÅDT (V) 25

-ÅDT (V) 10

-ÅDT (V) 5

E/RV

FV

TROMS fylkeskommune
ROMSSA fylkkuasuoħkan

TRANSPORT PÅ VEI OG LOKALISERING AV AKTØRER

Troms og Finnmark 2017 - sjømatnæringen

FINNMARK FYLKESKOMMUNE
FINNMÁRKKU FYLKKAGIELDA

TROMS fylkeskommune
ROMSSA fylkkuasuoħkan

NOTER

Slakteri (havbruk)

Aktør innen fangst (fiskeri)

Produsent av fiskefôr

Andre sjømataktører

Fergesamband (helårlig)

Fylkesvei

Europa-/riksvei

Jernbanelinjer

Grensekryssing utland

©Transportutvikling AS
September 2018

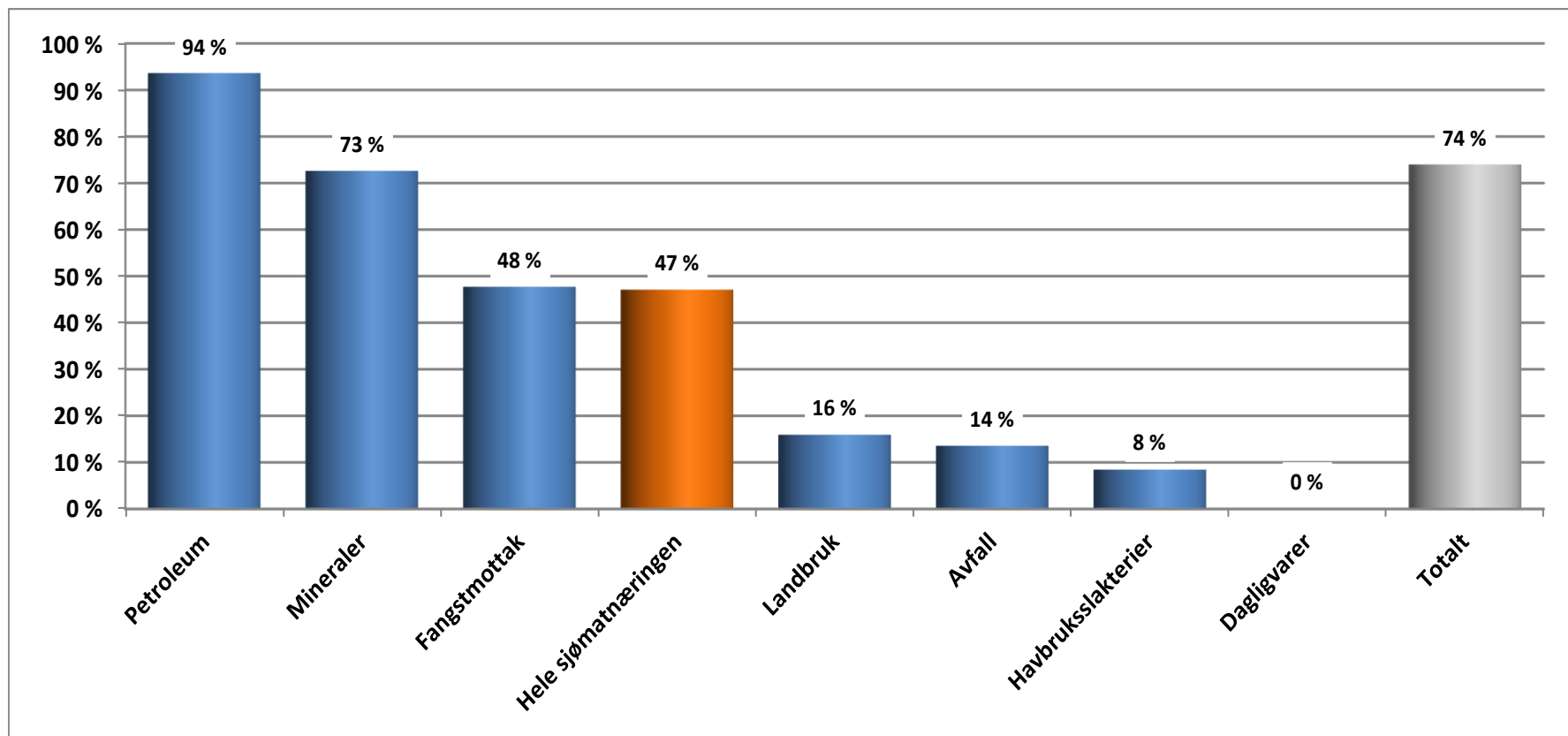
TEGNFORKLARING VEIBELASTNING

Veibelastning pr. år
(tunge kjøretøy/VTE):

-ÅDT (V) 50	E.R.V	F.V
-ÅDT (V) 25		
-ÅDT (V) 5		
-ÅDT (V) 2		

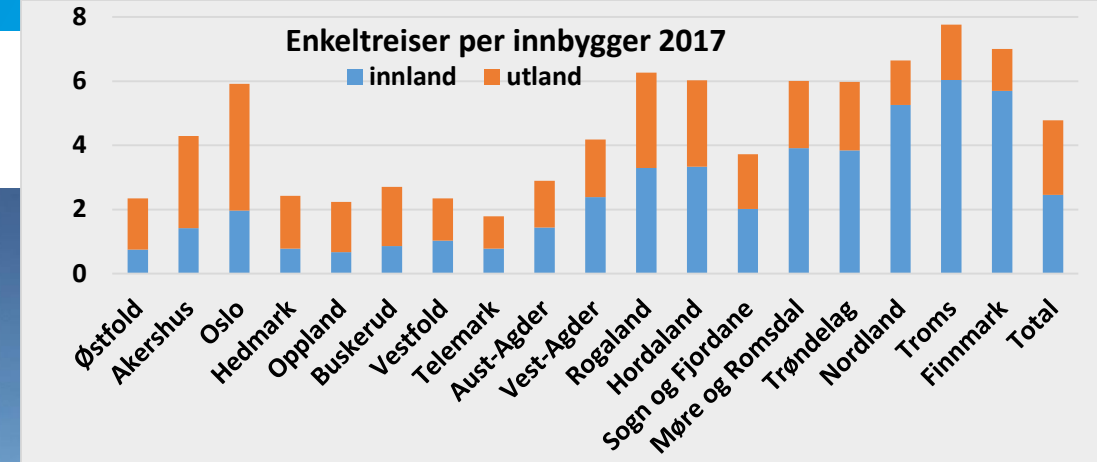

Andel båttransport – næringer i Troms og Finnmark

Flytilbud og lufthavn

- Innbyggerne i Troms og Finnmark reiser mer med fly enn noen andre i Norge
- Fylket overtar ansvaret for de regionale flyrutene (FOT) fra 2020 med ny kontraktsperiode fra 2022
- Utbyggingen av terminal og rullebane på Tromsø lufthavn er avgjørende for mobilitet og flyt i næringsliv og befolkning for hele Troms og Finnmark
- Sørkjosen lufthavn avgjørende å beholde som del av kortbanenettet
- En framtidig elektrifisering av den regionale flytrafikken i Nord-Norge er spennende. Mulighetene bør utredes nærmere og tidfestes

Fylket som mer **helhetlig mobilitetsleverandør** i 2020

- **Fylkeskommunens samfunnsutviklerrolle** vil bli enda tydeligere ved at regionreformen styrker oss som infrastrukturforvalter og leverandør av mobilitetsløsninger i hele fylket
- Den fysiske infrastrukturen og den kompetansen vi overtar ansvaret for eller skal bygge opp vil fra 2020 være en viktig brikke i vår «fra kyst til markedsstrategi».

Fiskerihavner – Et eksempel på nye regionale oppgaver

- Stortinget har vedtatt å overføre eierskap og ansvaret for forvaltning, drift og videre utbygging av fiskerihavner fra Staten til regionalt nivå fra 1.1.2020 for å sikre en mer målrettet utbygging av fiskerihavner hvor det er størst næringsmessig behov
- Velfungerende fiskerihavner er et sentralt element i regional utvikling, for bosetting og som virkemiddel for å overføre transport fra veg til sjø
- Det fylkeskommunen overtar ansvaret for omhandler i hovedsak moloinstallasjoner og dybdeutbedringer
- **Fylkesrådet i Troms ønsker å være tydelige på at vi vil ivareta det ansvaret vi er blitt gitt på en god og forutsigbar måte for lokalsamfunn og næringsliv fra 2020**

Sikkerhet langs vegen - ulykker

- Ulykker med vogntog, spesielt på vinterføre, medfører svekket transportsikkerhet. Dette forsterkes ved at vegmyndighetene ikke har kontrollhjemmel inn i våre naboland til å foreta en optimal kontroll av vogntog før de passerer grensen– slik som toll og politimyndigheter har.
- Viktig å få på plass avtaler mellom landene slik at kontroll av vogntog kan skje på en mest mulig oppgaveoptimal måte

Behov for nye rammebetingelser fra Staten

- Nasjonalt vedlikeholdsprogram for fylkesvegene inn i NTP 2022-33
- Nasjonal tilskuddsordning i NTP på 1 mrd. pr år for å øke sikkerhet og framkommelighet på infrastruktur spesielt viktig for sjømatnæringens transporter på kysten
 - Jfr. tømmertransportene i gjeldende NTP
- «Senja-prosjektet» som pilot på slik tilskuddsordning?
 - Regjeringen har bestilt handlingsplan for å ivareta utfordringene for sjømattransportene (på fylkesvegene) på Senja
 - Forventninger om friske penger fra Staten
 - Kan inkludere ITS-satsing – innovasjon
 - Tunneler og bruer
 - Skredsikring, vinterdrift og mindre tiltak mv.

Skredsikringskrav – Vi står sammen med Nasjonal skredsikringsgruppe

Nasjonal rassikringsgruppe krever at det i førstkommende rullering av Nasjonal Transportplan (NTP) blir laget en helhetlig, nasjonal plan for skredsikring av riks- og fylkesvegnettet innen høy og middels skredfaktor. Planen må sikres finansiering slik at den blir gjennomført i løpet av en tidsramme på 12 år.

Våre prioriterte riksvegprosjekter i Troms med fokus på E8- korridoren

E 8 – korridoren:

- E 8 Sørbotn – Laukslett, vestre alternativ
- E 8 Riksgrensen - Skibotn, øvre del (Borealis)
- E 6/E 8 Nordkjosbotn – Hatteng

Andre prioriterte prosjekter:

- E 6 Kvænangsfjellet (Nye veger)
- Rv 862 Tverrforbindelsen (Flyplasstunnel)
- E 6 Olderdalen – Langslett
- E 6 Brandvoll– Olsborg – Heia
- Hålogalandsvegen E 10 (Rv 83 og Rv 85)

Fylket har økt oppmerksomhet på

Samfunnsutviklerrollen og regionreformen fra 2020

- Mobilitetsleverandør – forsterket: Regionale flyruter, fiskerihavner mm.
- Overføring av sams-vegadministrasjon til fylkeskommunene
- Tunnelsikkerhetsdirektivet – År 2025 og kritisk finansieringsbehov
- Fylkesvegenes forfall og økende næringstransporter
- Fylkesvegbruer og kartlegging av forfallsomfang
- Modulvogntogstreknings - fylkesvegbehovet
- Nye teknologiske løsninger (ITS) for bedret fremkommelighet og sikkerhet
- Økte skredsikringsrammer for hele vegnettet – Aktiv snøskredkontroll

Tusen takk for oppmerksomheten!

